

Parlamentul
Republicii Moldova

CJ-6 nr. 306
29 noiembrie 2018

Comisia juridică, numiri și imunități

Raport

**asupra proiectului de lege pentru modificarea articolului 178 din Codul de
procedură penală nr.122/2003
(nr.392 din 12.11.2018)
(lectura II)**

Comisia juridică, numiri și imunități a examinat proiectul de lege pentru modificarea articolului 178 din Codul de procedură penală nr.122/2003 prezentat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvern și comunică următoarele.

Prezentul proiect de lege a fost elaborat în vederea executării Hotărârii Curții Constituționale nr.19 din 3 iulie 2018 privind excepția de neconstituționalitate a articolului 178 alin.(3) din Codul de procedură penală (*obligatia de a nu părăsi țara*).

Proiectul de lege a fost aprobat în primă lectură în ședința plenară din 22 noiembrie 2018.

Pentru lectura a doua au fost examinate amendamentele deputaților, propunerile comisiilor permanente și obiecțiile de ordin tehnico-legislativ a Direcției generale juridice a Secretariatului Parlamentului.

Decizia Comisiei aferent propunerilor și amendamentelor respective este reflectată în sinteză, care este parte componentă a prezentului Raport.

În rezultatul dezbaterilor, Comisia juridică, numiri și imunități, cu votul majorității membrilor săi, propune proiectul de lege nr.392 din 12.11.2018 spre examinare și adoptare în lectura a doua în cadrul ședinței plenare a Parlamentului.

Raisa APOLSCHII
Președintele Comisiei

SINTEZA
amendamentelor, propunerilor și obiecțiilor la proiectul de lege pentru modificarea articolului 178 din Codul de procedură penală al
Republicii Moldova nr.122/2003
(nr.392 din 12.11.2018)
lectura II

Nr. d/o	Textul părții constitutive a proiectului de lege la care se propun amendamente, propuneri, obiecții	Autorul și conținutul amendamentului, propunerii, obiecției	Decizia Comisiei
1.		Deputatul Igor Vremea I. Titlul proiectului de lege va avea următorul cuprins: „Lege pentru modificarea Codului de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122/2003”. II. Articolul unic devine Articolul I. cu următorul cuprins: „Articolul I. Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr.122/2003 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 248-251, art. 699), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează: 1. Articolul 178 se completează cu alineatul (3¹) cu următorul cuprins: „(3¹) Măsurile preventive prevăzute la alin. (1) și (2) pot fi dispuse pe un termen de cel mult 12 luni cumulative învinuitului, inculpatului de săvârșirea unei infracțiuni pentru care legea prevede pedeapsa cu închisoare pe un termen de cel mult 12 ani, sau 24 luni cumulative învinuitului, inculpatului de săvârșirea unei infracțiuni pentru care legea prevede pedeapsa cu închisoare pe un termen mai mare de 12 ani.”.”	Se acceptă parțial În contextul amendamentelor acceptate mai jos titlul proiectului de lege va avea următorul cuprins: „Legea pentru modificarea unor acte legislative”. Se acceptă

		(5) Plîngerea referitoare la condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului sau prevenitului se depune pe parcursul detenției în condiții contrare art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau în termen de 6 luni de la data cînd nu mai sunt deținuți în astfel de condiții dar nu mai tîrziu de 4 luni de la eliberarea lor din locul de detenție. Articolul 473³. Examinarea plîngerii referitoare la condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului sau prevenitului și sarcina probației (1) Plîngerea referitoare la condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului sau prevenitului se examinează de către judecătorul de instrucție, cu participarea condamnatului sau a prevenitului și, după caz, a avocatului acestuia și a reprezentantului administrației instituției penitenciare. (2) Sarcina probației lipsei încălcării condițiilor de detenție invocate de condamnat sau prevenit și a lipsei suportării unui prejudiciu moral îi revine reprezentantului administrației instituției penitenciare. (3) Pentru examinarea plîngerii, reprezentantul administrației instituției penitenciare prezintă instanței de judecată în scris, în termen de 10 zile, un raport în care răspunde la toate pretențiile invocate de condamnat sau prevenit în plîngere, cu menționarea măsurilor întreprinse pentru înlăturarea condițiilor de detenție contestate, dacă asemenea măsuri au fost întreprinse. Copia raportului și a materialelor anexate la el se înmînează condamnatului sau, după caz, prevenitului care a depus plîngerea de către reprezentantul administrației instituției penitenciare. (4) Termenul maxim de examinare a plîngerii referitoare la condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului sau prevenitului este de 3 luni. Articolul 473⁴. Soluția instanței de judecată (1) La evaluarea condițiilor de detenție, instanța de judecată dă apreciere atît probelor prezentate de părți, cît și rapoartelor instituțiilor naționale și internaționale în domeniu. (2) La evaluarea condițiilor de detenție, instanța de judecată ține cont de efectele cumulative ale condițiilor generale raportate la caracteristicile individuale respective	

	ale condamnatului sau prevenitului, precum și de perioada în care condamnatul sau prevenitul a fost deținut în condițiile contestate. (3) În urma constatării faptului că condamnatul sau prevenitul a fost deținut în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, instanța de judecată obligă administrația instituției penitenciare să înlăture condițiile precare de detenție, stabilindu-i un termen concret, care nu va depăși 15 zile, după expirarea căruia instituția penitenciară informează instanța de judecată despre executarea încheierii. (4) În cazul constatării circumstanțelor prevăzute la art. 473² alin. (3), instanța de judecată dispune reducerea pedepsei condamnatului, calculându-se de la 1 la 3 zile de reducere pentru 10 zile de detenție în condiții precare calculate cumulativ. (5) În cazul constatării circumstanțelor prevăzute la art. 473² alin. (3), instanța de judecată dispune reducerea pedepsei în condițiile alin. (4) din prezentul articol, iar în privința perioadei rămase dispune, cu titlu de despăgubire, încasarea în favoarea condamnatului a sumei bănești în mărime de până la 2 unități convenționale pentru fiecare zi în care condamnatul a suferit încălcarea, precum și a costurilor și cheltuielilor aferente. (6) În cazul constatării circumstanțelor prevăzute la art. 473² alin. (3), preveniții sînt despăgubiți în conformitate cu art. 385 alin. (5) și (6) sau, după caz, aceștia pot înainta o acțiune civilă. (7) Reducerea pedepsei sau, după caz, încasarea despăgubirii în valoare bănească, prevăzute la alin. (4) și (5), se efectuează indiferent de confirmarea sau neconfirmarea vinovăției organului care pune în executare sentința sau încheierea ori a persoanelor publice din cadrul acestui organ. (8) Dacă nu se constată încălcări ale prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale în cadrul executării pedepsei sau al detenției preventive, instanța de judecată dispune respingerea plîngerii. (9) Încheierea adoptată în condițiile prezentului articol este executorie imediat, însă poate fi atacată cu recurs la curtea de apel de către părți în termen de 10 zile de la data pronunțării, prin intermediul instanței de fond. În cazul încasării mijloacelor bănești, încheierea instanței de judecată se execută în condițiile prevăzute de Codul de executare.”.”.	

	IV. Se completează cu Articolul II cu următorul cuprins: „Articolul II. – Dispoziții finale (1) Prezenta lege intră în vigoare la 1 ianuarie 2019, cu excepția prevederilor alin.(2) din prezentul articol, care intră în vigoare la data publicării. (2) Punctul 8 din articolul II al Legii nr. 163/2017 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 364-370, art. 616), cu excepția completării Codului de procedură penală cu articolul 473¹, se abrogă.”. <i>Argumentare:</i> Prin Legea nr. 163/2017 pentru modificarea și completarea unor acte legislative au fost operate modificări la Codul de procedură penală, instituindu-se un remediu național de constatare, în substanță, a încălcării prevederilor art. 3 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului (CEDO). Un astfel de remediu a fost solicitat de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în numeroasele hotărâri ale sale contra Republicii Moldova și în special în cauza Șişanov c. Moldovei (cererea nr. 11353/06). În acest fel, Codul de procedură penală a fost amendat prin introducerea articolelor 473¹ – 473⁴, care reglementează modul de soluționare a plîngerii privind violarea art. 3 CEDO prin detenția în condiții inumane și degradante, inclusiv soluțiile pe care le poate oferi instanța de judecată în cazul în care va constata o eventuală violare. Deși acest mecanism va intra în vigoare începând cu 1 ianuarie 2019, practicienii în domeniu au semnalat o serie de carențe legislative care ar putea afecta grav întregul proces de examinare a acestor categorii de litigii, compromițînd astfel remediul creat. Astfel, se impune modificarea unor aspecte din articolele 473¹ – 473⁴ din Codul de procedură penală în redacția Legii nr. 163/2017 pentru modificarea și completarea unor acte legislative. Precizăm că expunerea în redacție nouă a articolelor 473¹ – 473⁴ în Codul de procedură penală nu modifică conceptual mecanismul instituit prin Legea nr. 163/2017, multe din prevederile articolelor vizate vor fi reproduse în aceeași redacție. La fel, modificările operate nu afectează intenția inițială a legiuitorului privind intrarea în vigoare la 1 ianuarie 2019 a remediului național de constatare și compensare pentru încălcarea prevederilor art. 3 din CEDO.	Se acceptă

	Cele mai importante modificările operate pot fi sumar divizate în cinci categorii, după cum urmează: 1) competența teritorială de examinare a plângerilor privind încălcarea art. 3 CEDO (art. 473² alin.(1) CPP); 2) conținutul plîngerii referitoare la condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului sau prevenitului (art. 473² alin.(2) CPP); 3) lipsa unui termen de decădere din dreptul de a contesta condițiile de detenție atunci când persoană continuă să fie deținută (art. 473² alin.(5) CPP); 4) termenul restrâns de examinare a plîngerii (art. 473³ alin.(4) CPP); 5) momentul punerii în executare a hotărârii instanței de judecată (art. 473⁴ alin.(9) și (10) CPP). 1) Competența teritorială de examinare a plîngerilor privind încălcarea art. 3 CEDO Potrivit prevederilor art. 473² alin. (1) din Codul de procedură penală, „plîngerea [...] poate fi înaintată la instanța în a cărei rază teritorială se află instituția penitenciară ale cărei acțiuni sau inacțiuni se contestă.”. În condițiile în care marea majoritate a persoanelor au fost deținute în Penitenciarul nr. 13 – Chișinău (instituție în care cele mai multe încălcări ale art. 3 CEDO au fost constatate), aceștia vor depune plîngeri împotriva condițiilor în care s-au aflat în custodie anume în acest penitenciar. Potrivit normei citate, instanța competentă de a soluționa astfel de plîngeri este Judecătoria Chișinău, condiție în care sistemul administrației penitenciare va fi obligat să transfere reclamantii în instituțiile din mun. Chișinău pentru a asigura prezența fizică a acestora în cadrul ședințelor judiciare. Pe altă cale de abordare, există un risc eminent ca Judecătoria Chișinău să fie încărcată cu un număr atât de mare de cereri, încît să sufere grav calitatea actului justiției. De asemenea, nu este clar care instanță de judecată va fi competentă să soluționeze plîngerea deținutului dacă acesta va reclama condițiile de detenție din mai multe instituții penitenciare concomitent, vid legislativ care poate crea un conflict de competență, soluționarea căruia va genera tergiversarea examinării plîngerii în fond. Proiectul de lege înaintat propune modificarea competenței instanței astfel încă aceasta va aparține instanței de judecată în a cărei rază teritorială se află instituția	

	penitenciară în care se deține reclamantul la momentul depunerii plîngerii, iar în cazul depunerii acesteia după eliberare, competența de a examina plîngerea va aparține instanței de judecată în a cărei rază teritorială se află ultima instituție penitenciară în care s-a deținut persoana. 2) Conținutul plîngerii referitoare la condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului sau prevenitului Potrivit art. 473² alin.(2) din Codul de procedură penală, plîngerea referitoare la condițiile de detenție trebuie să conțină descrierea detaliată a condițiilor materiale care încalcă grav drepturile condamnatului sau prevenitului, cu solicitarea de a obliga administrația instituției penitenciare să înlăture condițiile materiale contestate. Pentru a evita prezentarea unor plîngeri lipsite de conținut factologic se impune a preciza în plîngere perioada și locul detenției. Această informație este relevantă atît pentru administrația instituției penitenciare, care conform art. 473³ alin.(3) îi revine sarcina probației lipsei încălcării condițiilor de detenție invocate de condamnat sau prevenit, cît și pentru instanța de judecată la aprecierea condițiilor precare invocate și, respectiv, pentru stabilirea remediului compensator, care se bazează pe elementul temporal, calculat în zile. 3) Lipsa unui termen de decădere din dreptul de a contesta condițiile de detenție atunci când persoană continuă să fie deținută Cu toate că legiuitorul a prevăzut un astfel de termen (vezi art. VI. alin. (3) din Legea nr. 163/2017), acesta se referă numai la situația condamnaților, cererea cărora deja este pendinte la Curtea Europeană de Drepturilor Omului. În privința celorlalte persoane deținute, nu este prevăzut un alt termen de decădere decît 4 luni după eliberare. Pe de altă parte, CEDO prevede un termen general de 6 luni de decădere (art. 35). Astfel, potrivit jurisprudenței constante a Curții Europene a Drepturilor Omului, scopul termenului de șase luni, în temeiul articolului 35 al Convenției, este de a promova securitatea raporturilor juridice, asigurînd ca toate cauzele care ridică chestiuni în temeiul Convenției să fie examinate într-un termen rezonabil și că deciziile anterioare să nu poată fi contestate la infinit. În cazurile în care există o situație continuă, termenul de șase luni începe să curgă de la încetarea situației. Conceptul unei „situații continue” se referă la starea faptelor care includ activități	

	continui de către sau din partea statului, pentru a acorda reclamantului statutul de victimă. În mod normal, termenul de șase luni începe să curgă de la decizia finală adoptată în procesul de epuizare a căilor interne de recurs (a se vedea cauza Hadji c. Moldova, cererile nr. 32844/07 și 41378/07, §12). În așa fel, cererile depuse peste termenul de 6 luni, atunci când s-a întrerupt situația continuă de detenție în condiții contrare art. 3 CEDO, prin transferul într-o instituție cu condiții compatibile cu acest articol, sunt declarate de către Curte ca fiind inadmisibile. Avînd în vedere faptul că Codul de procedură penală nu prevede o astfel de limită, se propune introducerea unui termen de decădere din dreptul de a contesta condițiile de detenție, în cazul întreruperii „situații continue” de aflare în condiții contrare art. 3 CEDO, preluând astfel practica constantă utilizată de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului. Astfel, plîngerea referitoare la condițiile de detenție va putea fi depusă pe parcursul detenției în condiții contrare art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau în termen de 6 luni de la data cînd condamnații sau preveniții nu mai sunt deținuți în astfel de condiții dar nu mai tîrziu de 4 luni de la eliberarea lor din locul de detenție. 4) Termenul restrîns de examinare a plîngerii Potrivit prevederilor art. 473³ alin. (4) din Codul de procedură penală, termenul maxim de examinare a plîngerii este de 1 lună. Ținînd cont de multitudinea sarcinilor atribuite judecătorilor de instrucție, raportat la numărul actual al acestora, există riscul neîncadrării în termenul specificat supra ori examinării superficiale a plîngerilor depuse, situație care ar putea ridica o prezumție puternică de încălcare a art. 6 CEDO. Prin urmare, se propune majorarea termenului de examinare a plîngerilor referitoare la condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului sau prevenitului până la 3 luni. 5) Momentul punerii în executare a hotărârii instanței de judecată Regulile generale privind devenirea executorie a hotărârii instanței de judecată sunt prevăzute în art. 466 din Codul de procedură penală.	

[illegible]

	publice de execuție din autoritățile administrației publice locale de nivelul întâi și funcției de grefier din instanțele judecătorești, în care, după caz, pot fi încadrate persoane cu studii medii de specialitate absolvite cu diplomă.”. Articolul V – Articolul 11 lit. b) din Legea nr. 59 din 15 martie 2007 privind statutul și organizarea activității grefierilor din instanțele judecătorești (publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 64-66, art. 296), cu modificările ulterioare, se expune în următoarea redacție: „b) să aibă studii superioare absolvite cu diplomă de licență sau echivalentă sau studii medii de specialitate absolvite cu diplomă;”. Articolul VI – Articolul III punctul 2 din prezenta lege intră în vigoare din momentul publicării și se va aplica până la 28 februarie 2019, inclusiv.”. <i>Argumentare:</i> Necesitatea operării modificărilor date rezidă din următoarele considerente: 1. Încheierile judecătorești pot fi atacate doar cu recurs de către participanții la proces. Astfel, termenul de „plângere” indicat la art. 85 alin. (1) lit. m) din Codul de procedură civilă este folosit impropriu. 2. Datorită faptului că, în conformitate cu art. 85 alin. (1) lit. m) din Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt scutiți de plata taxei de stat pentru plîngerile (recursurile) împotriva încheierilor judecătorești, indicarea în art. 89 alin. (1) lit. g) a articolului 426¹ din Codul de procedură civilă este inutilă. Ceea ce nu putem spune de lipsa indicării articolului 438 din Codul de procedură civilă, deoarece art. 89 alin. (1) lit. g) din Codul de procedură civilă prevede că <i>taxa de stat plătită se restituie, parțial sau integral, în cazul [...] restituirii cererii de apel și cererii de recurs [...]</i>. 3. În baza art. 60 alin. (2)¹ și (3) din Codul de procedură civilă, precum și art. 185 alin. (3) din Codul de procedură civilă, reclamantul are dreptul de a modifica temeiul sau obiectul acțiunii <u>în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare</u>, iar dacă reclamantul exercită acest drept după începutul dezbaterilor judiciare, atunci va fi considerată o acțiune nouă. În conformitate cu art. 119¹ alin. (1) din Codul de procedură civilă, <i>toate probele se prezintă, sub sancțiunea decăderii, în termenul</i>	Se acceptă Se acceptă parțial Propunem reformularea textului după cum urmează: „Articolul VI – Articolul III punctul 2 din prezenta lege intră în vigoare la momentul publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și produce efecte până la data intrării în vigoare a Legii privind modernizarea Codului civil și modificarea și completarea unor acte legislative”.

	<i>stabilit de instanța de judecată, în faza de pregătire a cauzei pentru dezbari judiciare [...].</i> Astfel, stipularea drept excepție de la regula generală a prezentării probelor din necesitatea exercitării drepturilor prevăzute la art. 60 alin. (2¹) și (3) din Codul de procedură civilă (art. 119¹ alin. (2) lit. a) din Codul de procedură civilă) este inutilă. Însă creează o iluzie justițiabilului, precum și împovărează aplicarea sancțiunii de inadmisibilitate a probelor administrate tardiv. 4. Articolul 21 alin. (1) din Legea nr. 220/2007, stipulează termenul de două luni de la publicarea avizului privind reorganizarea, organul competent al persoanei juridice supuse reorganizării sau create în urma reorganizării depune la organul înregistrării de stat un set de documente, pe când art. 76 alin. (1) din Codul civil al Republicii Moldova nr. 1107/2002 prevede termenul de două luni. Astfel, pentru a uniformiza prevederile legale propunem amendamentul respectiv. 5. În prezent, sistemul judecătoresc al Republicii Moldova se confruntă cu lipsa cadrelor. În urma ultimilor estimări, sistemul judecătoresc duce lipsa a 170 de grefieri. Lipsa cadrelor menționate este condiționată de salariu neatractiv raportat la condițiile înalte de acedare în funcție. Astfel, în conformitate cu art. 27 alin. (2) din Legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public și art. 11 lit. b) din Legea nr. 49/2007 privind statutul și organizarea activității grefierilor din instanțele judecătorești, pentru a accede în funcția de grefier persoanele urmează să dețină studii superioare juridice. Prin urmare, pentru a soluționa problema lipsei de personal, considerăm necesar de a înlesni condițiile înaintate față de persoanele care tind să acceadă la funcția de grefier.	
3.	Deputatul Cornel Dudnic 1. Titlul proiectului se va redenumi în legea pentru modificarea unor acte legislative. 2. Articolul unic devine Articolul I. Proiectul se completează cu articole noi după cum urmează: „Articolul II. - Articolul 439¹ din Codul contravențional al Republicii Moldova nr.218/2008 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr.78-84/100 din 17.03.2017) se modifică după cum urmează:	Se acceptă Se acceptă

		privind instalarea limitatoarelor de viteză. Din acest considerent propunem următoarea redacție: „La art.153 alin.(1) lit. a), prima liniuță se exclude. Art.153 alin.(1) lit. a) se completează cu o nouă liniuță și se expune în următoarea redacție: - de la 1 ianuarie 2022 – pentru vehiculele rutiere implicate în transporturi rutiere în trafic național;”. Se acceptă
	- la lit. (j) sintagma „1 ianuarie 2019” se substituie cu sintagma „1 ianuarie 2022”.” <i>Argumentare:</i> Inițierea amendamentului nominalizat a fost necesar din motivul că deși în ultima perioadă de timp de către Parlament și Guvern au fost aprobate un șir de modificări la actele normative din domeniul transporturilor rutiere de persoane în regim de taxi, inclusiv măsuri de stimulare fiscale, fenomenul transporturilor ilicite continuă să fie prezent pe piață. În aceste condiții operatorii de transport oricum nu pot activa în condiții optime pentru a presta servicii de calitate, iar călătorii sunt supuși riscului de contracta serviciile unor persoane neautorizate. Practica anterioară a demonstrat că o pîrghie importantă în lupta cu transporturile ilicite a fost retragerea plăcuțelor de înmatriculare de la aceste autovehicule.	

		Acest amendament vine să reintroducă această sancțiune complementară, precum și conține unele modificări ale Codului transporturilor rutiere care au ca scop disciplinarea transportatorilor iliciți. Implementarea acțiunilor menționate va permite reducerea numărului de persoane neautorizate care prestează servicii, prin crearea unor condiții de activitate în alb, precum și va reduce presiunea administrativă asupra agenților economici care deja activează pe această piață. În cazul consumatorilor aceștia vor avea garanția că unitatea de transport activează legal, corespunde cerințelor, iar călătoria va fi taxată conform unor tarife declarate, cu eliberarea bonului de casă.	
4.		Deputatul Serghei Sîrbu Se propune completarea proiectului cu următoarele articole: „Articolul II - Art. 12 din Legea nr. 317/1994 cu privire la Curtea Constituțională (Monitorul Oficial al R. Moldova nr. 8, art. 86 din 07.02.1995) cu modificările și completările ulterioare, se completează cu un nou alineat (1¹) după cum urmează: „(1¹) În cazul imposibilității depunerii jurământului în condițiile alin. (1), jurământul judecătorului Curții Constituționale va fi depus în fața plenului Curții Constituționale. Articolul III – Prevederile Articolului II intră în vigoare la data publicării.”	Se acceptă

Raisa APOLSCHII,
Președintele Comisiei